

W numerze:

- 👉 Obchody Światowego Dnia Pamięci Ofiar
Wypadków przy Pracy
- 👉 Emerytury pomostowe - problem nierozwiązany
- 👉 Apel Archiwum KK
- 👉 Notes Związkowca nr 21

Gdańsk, maj 2005 r.

SOLIDARNOŚĆ
1980-2005

Spis treści

Z OBRAD PREZYDIUM KK	3
POSIEDZENIE Z DN. 10.05.2005 R.	3
POSIEDZENIE Z DN. 24.05.2005 R.	7
POSIEDZENIE Z DN. 31.05.2005 R.	11
DZIAŁ DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ.....	13
WSKAŹNIKI GUS	13
SZKOLENIA ZWIĄZKOWE.....	14
UZP	14
NEGOCJACJE	15
DZIAŁ DS. OCHRONY ŚRODOWISKA PRACY I EKOLOGII	16
OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA PAMIĘCI OFIAR WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH.....	16
INFORMACJE RÓŻNE.....	18
INFORMACJE RÓŻNE	18
EMERYTURY POMOSTOWE –PROBLEM NIEROZWIĄZANY	18
CHROŃMY NASZĄ HISTORIĘ.....	19
DZIAŁ ZAGRANICZNY	20
ZWIĄZKI ZAWODOWE NA ŚWIECIE.....	20

Numer zamknięto 10 czerwca 2005 r.

Z OBRAD PREZYDIUM KK

POSIEDZENIE Z DN. 10.05.2005 R.

Decyzja Prezydium KK nr 120/05

ws. opinii do obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuje obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (druk sejmowy nr 3864) i domaga się od Rządu RP przygotowania analogicznych rozwiązań dla pozostałych grup zawodowych nieuwzględnionych w projekcie.

Ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS pozbawia prawa do przejścia na emeryturę w wieku innym niż 60 lat (kobiety) i 65 lat (mężczyźni) większość osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze urodzonych po 1 stycznia 1949 r., a które nie skorzystają z przepisów przejściowych umożliwiających przejście na wcześniejszą emeryturę.

Obowiązywanie dotychczasowych rozwiązań kończy się 31 grudnia 2006 r. Do jednej z najliczniejszych grup pozbawionych tych uprawnień należeć będą osoby zatrudnione w górnictwie pod ziemią. Obywatelski projekt ustawy wnosi o zachowanie dotychczasowych uprawnień do przechodzenia na emeryturę w obniżonym wieku dla osób zatrudnionych pod ziemią urodzonych zarówno przed, jak i po 1 stycznia 1949 r. Zasady przyznawania emerytur dla zatrudnionych pod ziemią, zgrupowane w jednym rozdziale, poprawiają również czytelność i przejrzystość zapisów cytowanej ustawy.

Zdaniem Prezydium KK propozycje zawarte w przedstawionym projekcie należy uznać za zmierzające we właściwym kierunku, choć nadal nie rozwiązują one kwestii pozostałych osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Rząd wprowadzając zasadnicze zmiany w ustawie z 17 grudnia 1998 r. gwarantował, że ubezpieczeni urodzeni po 31 grudnia 1948 r. zatrudnieni w szczególnych warunkach, którzy nie skorzystają z możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę, będą mogli przechodzić na emerytury pomostowe.

Niestety, przedstawiane przez kolejne ekipy rządzące projekty ustawy o emeryturach pomostowych nie spełniają oczekiwań pracowników, dlatego spotykają się z bardzo negatywnymi opiniami strony związkowej oraz innych partnerów społecznych. Brak rozwiązań ustawowych w tej materii do końca 2006 r. spowoduje duży chaos legislacyjny i ostrą reakcję wszystkich struktur naszego związku.

Decyzja Prezydium KK Nr 121/05

ws. opinii o projekcie ustawy MGiP o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do projektu ustawy Ministra Gospodarki i Pracy z 21 marca 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy raz o zmianie ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników:

- za niekorzystne dla pracowników uznać należy propozycje dopisania do art. 29 Kp §§ 3¹ i 3³, w których ograniczono obowiązek pracodawcy w kwestii informowania pracownika o

warunkach zatrudnienia i ich zmianie tylko do wskazania odpowiednich przepisów. Ogranicza to zakres powinności pracodawcy, a na pracowników nakłada obowiązek szczegółowego zapoznania się z regulacjami, które często są niejasne dla osób nieposiadających odpowiedniej wiedzy prawniczej, oraz konieczność przyporządkowywania odpowiednich zapisów do określonej sytuacji. Może to powodować, że pracownicy nie będą mogli skorzystać z przysługujących im uprawnień;

- w propozycji dopisania do art. 29 - § 3² oraz zmianie w art. 29¹ § 3 Kp postulujemy, aby skrócić zapisane tam terminy z miesiąca do 7 dni;
- propozycja zmiany art. 29¹ w § 1 budzi wątpliwości co do charakteru prawnego trybu informowania pracownika o okresie wykonywania pracy poza granicami kraju oraz walucie, w której będzie mu wypłacane w tym czasie wynagrodzenie. Z aktualnego brzmienia przepisu art. 29¹ § 1 Kp wynika wyraźnie, że elementy te wymagają uzgodnienia w umowie o pracę, co powoduje powstanie po stronie pracownika roszczenia co do realizacji tych postanowień. Nałożenie na pracodawcę jedynie obowiązku informowania pracownika o tych warunkach może oznaczać, że pracownik nie będzie mógł skutecznie dochodzić ich realizacji. W zakresie zmiany art. 29¹ §§ 2 i 4 zasadnym jest zastąpienie słowa „wskazanie” określeniem „przytoczenie”;
- wyłączenie przepisów art. 67¹ – 67³ w stosunku do załóg morskich statków handlowych oceniamy negatywnie. Wprowadzenie ww. przepisów projektu ustawy spowoduje możliwość zatrudnienia na statkach pod polską banderą pracowników państw obcych na warunkach mniej korzystnych niż wynikające z przepisów Kp oraz innych przepisów regulujących prawa i obowiązki pracowników, a więc obowiązujących dla polskich marynarzy. W ten sposób pracodawca będzie mógł zatrudnić na polskim statku tańszą, napływową siłę roboczą kosztem wzrostu bezrobocia wśród polskich marynarzy;
- negatywnie oceniamy propozycję zmian w ustawie 13 marca 2003 r. o szczegółowych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. Propozycja zmiany nie uwzględnia odmienności systemu zatrudnienia wynikającego z polskich przepisów prawnych od systemu zatrudnienia w krajach UE. System zatrudnienia marynarzy w Polsce podlega zasadom ogólnym; jest to zatrudnienie na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony. Nie znajdujemy uzasadnienia pozbawienia polskich marynarzy ochrony prawnej i uprawnień pracowniczych przy rozwiązywaniu z pracownikami stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników tylko dlatego, że są marynarzami.

Decyzja Prezydium KK Nr 122/05

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPS w sprawie wzoru wniosku o ustalenie prawa do zaliczki alimentacyjnej oraz odpowiednich świadczeń .

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie wzoru wniosku o ustalenie prawa do zaliczki alimentacyjnej oraz odpowiednich świadczeń.

Decyzja Prezydium KK nr 123/05

ws. opinii o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy z dnia 17.03.2005 r. o podatku akcyzowym

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” sprzeciwia się podnoszeniu akcyzy na energię elektryczną z 20,00 zł za 1MWh (art. 75 obowiązującej ustawy o podatku akcyzowym) do 22,20 zł za 1MWh (art. 65 ust.2 projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 17.03.2005 r. o podatku akcyzowym).

Tak znaczne podniesienie akcyzy, bo o ponad 10%, w konsekwencji spowoduje wzrost cen towarów i usług. Wysokość akcyzy na energię elektryczną w Polsce już obecnie jest najwyższa w Unii Europejskiej.

Decyzja Prezydium KK nr 124/05

ws. zgody na nadanie imienia XXV – lecia Solidarności

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Zarządu Regionu Koszalińskiego „Pobrzeże” wyraża zgodę na nadanie nowobudowanemu rondu w Koszalinie imienia XXV – lecia Solidarności.

Decyzja Prezydium KK nr 125/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Prezydium Zarządu Regionu Środkowowschodniego, wyraża zgodę na nadanie jednej z ulic w Świdniku imienia NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 126/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Prezydium Zarządu Regionu Podlaskiego, wyraża zgodę na nadanie rondu w Suwałkach imienia NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 127/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Prezydium Zarządu Regionu Podlaskiego, wyraża zgodę na nadanie ulicy w Łapach imienia NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 128/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” przez spółkę ASCii na plakatach wydrukowanych dla Dyrekcji Generalnej PRASA (DG Press) Komisji Europejskiej.

Decyzja Prezydium KK nr 129/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” oraz logo 25 – lecia Solidarności przez Usługi Zegarmistrzowskie Spółka Cywilna w Gdańsku na wyprodukowanych przez ten zakład zegarach.

Decyzja Prezydium KK nr 130/05

ws. zaliczki na seminarium

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 131/05

ws. projektu szkoleniowego „Szkolenie przedstawicieli pracowników w dziedzinie analizy ekonomicznej i finansowej”

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” postanawia, że Związek weźmie udział, jako wnioskodawca, w projekcie szkoleniowym „Szkolenie przedstawicieli pracowników w dziedzinie analizy ekonomicznej i finansowej”.

Projekt jest kierowany do przedstawicieli pracowników na poziomie przedsiębiorstwa, przysyłanych członków rad pracowników, działaczy związkowych poziomu lokalnego i krajowego (zarówno regionalnych jak i branżowych).

Partnerem projektu jest firma Syndex Polska, a z ramienia Prezydium odpowiedzialni za realizację ww. projektu szkoleniowego będą Krzysztof Zgoda – Kierownik Działu Szkoleń i Stefan Kubowicz – Skarbnik KK.

Decyzja Prezydium KK nr 132/05

ws. umowy o organizację XIX KZD

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” upoważnia Macieja Jankowskiego – Zastępcę Przewodniczącego KK i Stefana Kubowicza – Skarbnika KK do podpisania umowy o organizację XIX Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” w Białymstoku z Zarządem Regionu Podlaskiego.

Stanowisko Prezydium KK

ws. obchodów 60 rocznicy zakończenia II Wojny Światowej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” mając w pamięci ofiary II Wojny Światowej, składa hołd bohaterom wszystkich frontów. Pamiętamy też, że maj 1945 roku nie dla wszystkich narodów był świętem radości.

Dlatego budzi nasz sprzeciw fałszowanie historii!

Przemilczenie - w trakcie moskiewskich uroczystości związanych z 60-tą rocznicą zakończenia zmagania wojennych - udziału bohaterskich żołnierzy armii polskich oraz państwa podziemnego w walkach i zakończeniu II Wojny Światowej odczytujemy jako brak odwagi mówienia prawdy. To Naród Polski, skazany przez sąsiadów na śmierć, wystawił czwartą pod względem liczebności armię, która brała udział w pokonaniu Niemiec hitlerowskich. Ten sam Naród przyczynił się do zburzenia pojałtańskiego porządku w Europie.

Ten Naród zasługuje na szacunek i historyczną prawdę o jego losach.

Komunikat

W 60. rocznicę II Wojny Światowej, obradujące 10 maja 2005 roku w Gdańsku prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" przyjęło specjalne stanowisko, w którym składa hołd bohaterom wszystkich frontów. Pamiętamy też, że maj 1945 roku nie dla wszystkich narodów był świętem radości - czytamy dalej w dokumencie. Dlatego budzi nasz sprzeciw fałszowanie historii! Przemilczenie - w trakcie moskiewskich uroczystości związanych z 60.

rocznicą zakończenia zmagania wojennych - udziału bohaterskich żołnierzy armii polskich oraz państwa podziemnego w walkach i zakończeniu II Wojny Światowej odczytujemy jako brak odwagi mówienia prawdy. To Naród Polski, skazany przez sąsiadów na śmierć, wystawił czwartą pod względem liczebnym armię, która brała udział w pokonaniu Niemiec hitlerowskich. Ten sam Naród przyczynił się do zburzenia pojałtańskiego porządku w Europie. Ten Naród zasługuje na szacunek i historyczną prawdę o jego losach.

W trakcie posiedzenia prezydium KK pozytywnie zaopiniowało obywatelski projekt ustawy o *zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* domagając się jednocześnie od Rządu RP przygotowania analogicznych rozwiązań dla pozostałych grup zawodowych nieuwzględnionych w projekcie. Obywatelski projekt ustawy wnosi o zachowanie dotychczasowych uprawnień do przechodzenia na emeryturę w obniżonym wieku dla osób zatrudnionych pod ziemią.

Opiniując rządowy projekt ustawy o *zmianie ustawy o podatku akcyzowym* prezydium KK zdecydowanie sprzeciwiło się podnoszeniu akcyzy na energię elektryczną z 20,00 zł do 22,20 zł za 1MWh. Wzrost jest znaczny, bo o ponad 10%, co w konsekwencji spowoduje wzrost cen towarów i usług. Wysokość akcyzy na energię elektryczną w RP jest już obecnie najwyższa w Unii Europejskiej.

Uwagi szczegółowe zgłoszono do projektu ustawy Ministra Gospodarki i Pracy o *zmianie ustawy Kodeks pracy oraz o zmianie ustawy o szczegółowych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników*.

Nie wniesiono uwag do projektu rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w *sprawie wzoru wniosku o ustalenie prawa do zaliczki alimentacyjnej oraz odpowiednich świadczeń*.

Prezydium KK zapoznało się z informacją Jacka Smagowicza z posiedzenia Zespołu Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych ws. restrukturyzacji Poczty Polskiej. Na wniosek przedstawicieli związku Zespół zwrócił się do stron: Poczty Polskiej i Ministra Infrastruktury o podpisanie pakietu socjalnego dla pracowników Poczty Polskiej gwarantującego stałość zatrudnienia przed wdrażaniem restrukturyzacji.

- *Dariusz Wasielewski - rzecznik prasowy KK*

POSIEDZENIE Z DN. 24.05.2005 R.

Decyzja Prezydium KK nr 133/05

ws. opinii o projekcie ustawy MGIP o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje projekt ustawy Ministra Gospodarki i Pracy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Nie akceptujemy następujących rozwiązań zawartych w projekcie ustawy:

- propozycji weryfikacji wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2004. Naszym zdaniem nabycie prawa do weryfikacji wysokości tego wynagrodzenia następuje za rok w którym rzeczywisty wskaźnik cen jest wyższy od prognozowanego. Korekta wysokości minimalnego wynagrodzenia za rok 2004 zgodnie z obowiązującą ustawą powinna nastąpić przy ustalaniu minimalnego wynagrodzenia na 2006 rok. W projekcie ustawy błędnie przyjęto dane do obliczenia wskaźnika weryfikacyjnego. W 2004 roku planowany wskaźnik cen wynosił 2% (w projekcie przyjęto 3%), a rzeczywisty 3,5%. Skorygowana wysokość wynagrodzenia (ok. 862 zł.) powinna być przyjęta za kwotę bazową do dalszych obliczeń,

- zawieszenia na dwa lata dotychczasowych zasad ustalania wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Oznacza to zamrożenie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w latach 2006 i 2007 niezależnie od prognozowanego na te lata wskaźnika cen. Zawieszony także zostanie mechanizm korygujący w przypadku gdy faktyczny wzrost cen będzie wyższy od prognozowanego,

- nie akceptujemy zawieszenia podstawowej zasady jaką jest ustalanie wysokości minimalnego wynagrodzenia w drodze negocjacji w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych.

Propozycja wprowadzenia ulgi aktywizacyjnej została przedstawiona partnerom społecznym Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych w styczniu 2005 roku. Uznana została za rozwiązanie nad którym należy pracować. Niestety, przedstawiciele strony rządowej nie podjęli merytorycznej dyskusji nad swoim projektem i zadane przez partnerów społecznych pytania do dziś pozostały bez odpowiedzi. Oprócz ww. zastrzeżeń nie potrafiono wyjaśnić m.in. jakie będą skutki proponowanego rozwiązania dla systemu ubezpieczeń społecznych oraz czy i z jakich środków będą zrekompensowane ubytki ze składki na Narodowy Fundusz Zdrowia (ok. miliard złotych). Także w uzasadnieniu projektu nie ma odpowiedzi na te pytania.

NSZZ „Solidarność” żąda ponownego skierowania projektu do Trójstronnej Komisji i podjęcie przez rząd rzeczywistego, a nie pozorowanego dialogu z partnerami społecznymi.

Decyzja Prezydium KK nr 134//05

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPS w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie zgłasza uwag do projektu rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne.

Decyzja Prezydium KK nr 135/05

ws. opinii o projekcie rozporządzenia RM zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu przekazywania środków finansowych na wypłaty świadczeń rodzinnych oraz sposobu sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie zgłasza uwag do projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu przekazywania środków finansowych na wypłaty świadczeń rodzinnych oraz sposobu sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych.

Decyzja Prezydium KK nr 136/05

ws. opinii o projekcie rozporządzenia RM w sprawie sposobu sporządzania sprawozdań rzeczowo finansowych o wydatkach na zaliczki alimentacyjne poniesionych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, a także wzory tych sprawozdań

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie zgłasza uwag do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu sporządzania sprawozdań rzeczowo finansowych o wydatkach na zaliczki alimentacyjne poniesionych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, a także wzory tych sprawozdań.

Decyzja Prezydium KK nr 137/05

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MGiP w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z narażeniem na działanie hałasu lub drgań mechanicznych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z narażeniem na działanie hałasu lub drgań mechanicznych.

Decyzja Prezydium KK nr 138/05

ws. wykreśleń MKK z rejestru MKK

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” działając na podstawie uchwały KK nr 29/04 skreśliła z rejestru Międzyzakładową Komisję Koordynacyjną „Vistula” S.A. NSZZ „Solidarność” zarejestrowaną pod nr 38 w Krajowym rejestrze MKK, w związku ze zmianą sytuacji prawnej zakładu.

Decyzja Prezydium KK nr 139/05

ws. zgody na użycie logo XXV-lecia Solidarności

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie logo XXV-lecia Solidarności w celach komercyjnych oraz niekomercyjnych przez Fundację Promocji Solidarności do wytwarzania materiałów związanych z organizacją XVIII KZD NSZZ „Solidarność” i obchodami XXV-lecia powstania NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 140/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego „Solidarność” i logo XXV-lecia Solidarności

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” i logo XXV-lecia Solidarności w celach niekomercyjnych przez Konsulat Generalny w Barcelonie na materiałach promocyjnych dotyczących imprez organizowanych przez placówkę w związku z tą rocznicą.

Decyzja Prezydium KK nr 141/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Zarządu Regionu Piotrkowskiego, wyraża zgodę na nadanie rondy w Tomaszowie Mazowieckim imienia NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 142/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na flagach wyprodukowanych przez firmę NIKOLIN w Świerzowie.

Decyzja Prezydium KK nr 143/05

ws. upoważnienia do wystąpienia z wnioskiem o stwierdzenie reprezentatywności

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” upoważnia Macieja Jankowskiego - Zastępcę Przewodniczącego KK oraz Jerzego Langerę - Zastępcę Przewodniczącego KK do wystąpienia z wnioskiem do Sądu Okręgowego w Warszawie o stwierdzenie reprezentatywności NSZZ „Solidarność” .

Decyzja Prezydium KK nr 144/05

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 145/05

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 146/05

ws. wykupu miejsc reklamowych w pociągach SKM w Trójmieście

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia wykupić 100 miejsc reklamowych w pociągach SKM w Trójmieście na okres 3 miesięcy w celu promocji akcji gromadzenia archiwaliów przez Archiwum KK i 50 miejsc na okres 1 miesiąca w celu poinformowania mieszkańców o uroczystościach XXV-lecia powstania NSZZ „Solidarność” .

Prezydium KK do podpisania umowy z firmą ALPENA oferującą reklamę w SKM upoważnia Macieja Jankowskiego - Zastępcę Przewodniczącego KK oraz Stefana Kubowicza – Skarbnika KK.

Decyzja Prezydium KK nr 147/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na okładce książki „Zimna wojna” wydanej przez wydawnictwo Prószyński i s-ka S.A.

Komunikat

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" obradujące 24 maja 2005 roku w Gdańsku negatywnie zaopiniowało projekt ustawy Ministra Gospodarki i Pracy o *zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę*. Związek nie akceptuje m. in.: propozycji weryfikacji wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2004; zawieszenia na dwa lata dotychczasowych zasad ustalania wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę; a w szczególności zawieszenia podstawowej, zasady jaką jest ustalanie wysokości minimalnego wynagrodzenia w drodze negocjacji w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych - które to rozwiązania proponuje się w opiniowanym projekcie ustawy. NSZZ "Solidarność" żąda ponownego skierowania projektu do Trójstronnej Komisji i podjęcie przez rząd rzeczywistego a nie pozorowanego dialogu z partnerami społecznymi.

Nie zgłoszono uwag do następujących projektów rozporządzeń: /1/ *ws. sposobu sporządzania sprawozdań rzeczowo finansowych o wydatkach na zaliczki alimentacyjne poniesionych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, a także wzory tych sprawozdań*; /2/ *zmieniającego rozporządzenie ws. trybu przekazywania środków finansowych na wypłaty świadczeń rodzinnych oraz sposobu sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych* (oba projekty wniesione przez Radę Ministrów); /3/ *ws. sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne* (projekt Ministra Polityki Społecznej); /4/ *ws. bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z narażeniem na działanie hałasu lub drgań mechanicznych* (projekt Ministra Gospodarki i Pracy).

Prezydium KK zapoznało się i akceptowało projekt uzgodnionego przez stronę pracowników w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych jednolitego stanowiska dotyczącego postulowanych przez związki wysokości wskaźników wzrostu wynagrodzeń oraz waloryzacji emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2006. Stanowisko to opracowano na podstawie przedstawionej przez rząd wstępnej prognozy wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej na rok przyszły. Podpisanie dokumentu przez przedstawicieli Forum Związków Zawodowych, OPZZ i NSZZ "Solidarność" zaplanowano na jutro. (Szczegółowe zapisy tego dokumentu przedstawiliśmy w opublikowanym dzisiaj specjalnym komunikacie. Dostępne są także na witrynie: www.solidarnosc.org.pl)

Podczas posiedzenia omówiono także stan prac nad ustawą o emeryturach i rentach pomostowych oraz projektach zmian w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Prezydium KK postanowiło zgłosić kandydaturę Kazimierza Pasternaka, Regionalnego Koordynatora ds. BHP z Zarządu Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność”, do Nagrody im. Haliny Krahelskiej, ustanowionej za wybitne osiągnięcia w zakresie ochrony pracy i ochrony zdrowia w środowisku pracy.

Na wniosek Zarządu Regionu Piotrkowskiego wyrażono zgodę na nadanie rondu w Tomaszowie Mazowieckim imienia NSZZ "Solidarność".

- *Dariusz Wasielewski - rzecznik prasowy KK*

POSIEDZENIE Z DN. 31.05.2005 R.

Decyzja Prezydium KK nr 148/05

**ws. pomocy z Krajowego Funduszu Pomocy dla członków NSZZ „Solidarność”
szykanowanych za działalność związkową**

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 149/05

ws. zapomogi losowej

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 150/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na wydawnictwach towarzyszących wystawie fotograficznej „Solidarność”, początek drogi: sierpień 1980 – grudzień 1981” poświęconej 25. rocznicy po-

wstania NSZZ „Solidarność”, której organizatorem jest Polska Agencja Prasowa i Muzeum Narodowe w Warszawie.

Decyzja Prezydium KK nr 151/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Oddziału Zarządu Regionu Warmińsko-Mazurskiego wyraża zgodę na nadanie rondy w Giżycku imienia NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 152/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” w ulotce reklamowej (programowej) Telewizji Kino Polska oraz w materiałach promujących program poświęcony 25. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” na antenie telewizji oraz w prasie na terytorium Polski i USA.

Decyzja Prezydium KK nr 153/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Zarządu Regionu Płockiego wyraża zgodę na nadanie Bulwarowi przy porcie w Nowym Duninowie imienia NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 154/05

ws. wykonania praw właścicielskich w PPUH „Dekom” Sp. z o.o

(do użytku służbowego)

Komunikat

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" obradujące 31 maja 2005 roku w Gdańsku omówiło szczegółowo projekt porządku obrad Komisji Krajowej zaplanowanych na 14-15 czerwca.

Zapoznano się także z dokumentami XV Walnego Zebrania Delegatów Sekcji Krajowej Branży Metalowców NSZZ "Solidarność", które odbyło się 12 maja 2005 r. w Szczawnicy.

Podjęto również decyzje finansowe oraz właścicielskie w spółce "Dekom".

- *Dariusz Wasielewski - rzecznik prasowy KK*

DZIAŁ DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ

Zestawienie wysokości zasiłków, świadczeń emerytalno - rentowych, najniższego wynagrodzenia, minimum socjalnego i minimum egzystencji

(stan na dzień 1 czerwca 2005 r.)

Wyszczególnienie	Kwota brutto	Składki na ubezpieczenie społeczne (18,71 %)	Podatek dochodowy od os. fiz. 19% + narzuty (0.75%)* oraz koszty uzyskania przych. – 102,25 i kwota wolna – 44,17	Kwota netto rubr.2- (3+4)
1	2	3	4	5
Zasiłek dla bezrobotnych				
80%	417,60	-	38,30	379,30
100%	521,90	-	58,90	463,00
120%	626,30	-	79,53	546,77
Świadczenie przedemerytalne	670,00	-	88,19	581,81
Zasiłek stały z pomocy społecznej	418,00	-	-	418,00
Najniższa emerytura	562,58	-	66,94	495,64
Najniższa renta	432,74	-	41,27	391,47
Najniższe wynagrodzenie	849,00	158,85	72,71	617,44
80%	679,20	127,08	46,45	506,68
90%	764,10	142,96	59,08	562,06
Minimum socjalne w gospodarstwie pracowniczym 1-osobowym**	823,3	-	-	823,3
Minimum egzystencji w gospodarstwie pracowniczym 1-osobowym***	371,20	-	-	371,20

* dodatkowa składka na ubezpieczenie zdrowotne

** w czerwcu 2004 r.

*** średniorocznie w 2004 r..

- Opracowano w Dziale Polityki Społecznej, Gdańsk KK NSZZ „Solidarność”

WSKAŹNIKI GUS

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2005 r.

Wyszczególnienie	IV 2005			I-IV 2005
	XII 2004=100	IV 2004=100	III 2005=100	I-IV 2004=100
O G Ó Ł E M	100,5	103,0	100,4	103,4
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe	100,3	103,5	100,5	104,8

Żywność i napoje bezalkoholowe	100,1	103,7	100,5	105,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,0	102,5	100,5	102,3
Odzież i obuwie	96,0	95,1	99,9	95,3
Mieszkanie	101,2	104,3	100,0	104,5
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	101,5	104,7	100,0	104,9
w tym nośniki energii	101,4	103,5	99,9	103,6
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	102,4	100,0	102,5
Zdrowie	101,8	102,5	100,2	102,6
Transport	101,3	105,8	102,0	105,3
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	103,4	111,9	104,5	110,3
Łączność	100,2	100,0	100,0	99,8
Rekreacja i kultura	100,8	101,4	100,3	100,8
Edukacja	100,3	103,8	100,1	103,8
Restauracje i hotele	100,6	104,6	100,1	104,6
Inne towary i usługi	100,1	101,0	99,9	101,3

Mieszkania oddane do użytkowania^{a)} w okresie I-IV 2005 r.

Formy budownictwa	2005				
	liczba mieszkań	IV		I-IV	
		2004=100	2005 = 100	liczba mieszkań	I-IV 2004=100
Ogółem	7738	92,8	91,1	33827	92,5
Spółdzielcze	472	56,5	70,0	2374	70,7
Indywidualne	4429	80,3	84,6	20597	91,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2447	174,4	108,9	9102	113,2
Pozostałe ^{b)}	390	67,0	115,0	1754	64,4

1. Dane meldunkowe - mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

2. Zakładowe, komunalne, społeczne czynszowe.

Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu 2005 r.

Wyszczególnienie	IV 2005			I-IV 2005
	w liczbach bezwzględnych	III 2005 = 100	IV 2004 = 100	I-IV 2004 = 100
Sektor przedsiębiorstw				
Zatrudnienie w tys.	4753,6	100,2	101,7	101,7
Przeciętne wynagrodzenie ogółem (brutto) w zł	2471,22	99,6	101,8	102,0
w tym bez wypłat z zysku	2465,33	99,6	101,7	102,0

Źródło: GUS

SZKOLENIA ZWIĄZKOWE

UZP

Szkolenie u stóp Rowokołu

W dniach 6-7 maja br., w Smołdzinie („Gościniec u Biernackich”), odbyło się szkolenie „Układy zbiorowe pracy – część I” dla działaczy Regionu Słupskiego NSZZ „Solidarność”. Na szkoleniu była mowa o podstawach prawnych i tworzeniu UZP.

W zajęciach, prowadzonych przez Jana Płatę-Przechlewskiego (metodyka z działu szkoleń KK), wzięło udział 14 osób.

Uczestników odwiedził Przewodniczący ZR – Stanisław Szukała.

Planowana jest druga część tego szkolenia (negocjowanie UZP), najprawdopodobniej pod koniec lata).

• *jpp*

NEGOCJACJE

W kontekście wyrównywania szans

W dniach 18-21 maja br., w słowackim ośrodku związkowym (Sladkovicovo k. Bratysławy), odbyło się kolejne spotkanie robocze mające na celu wprowadzenie do szkoleniowej praktyki czteroczęściowego podręcznika nt. negocjacji.

Powstanie tegoż podręcznika to pierwsze przed zjednoczeniem wspólne przedsięwzięcie MKWZZ i ŚKP; całość projektu realizowana była też pod patronatem MOP.

Podręcznik mówi o negocjacjach we wszystkich aspektach – zarówno o technikach, jak też o poziomach negocjacji (co można negocjować, z kim, w jaki sposób, z jakim skutkiem) oraz o zakresie zagadnień, które może objąć układ zbiorowy.

Autorki materiału szkoleniowego w nowatorski i interesujący sposób przedstawiają możliwości polepszenia warunków życia i pracy, które otwierają się dzięki szerszemu spojrzeniu na układ zbiorowy i jego zawartość oraz dzięki wzięciu pod uwagę zmian prawnych związanych z przystąpieniem do Unii Europejskiej.

Niezależnie od tego, czy mowa jest np. o dialogu społecznym, czy o zawartości UZP – zawsze przywoływany i mocno akcentowany jest aspekt „Gender Mainstreaming” (czyli kwesta równych szans kobiet i mężczyzn).

Zwrócono uwagę uczestników na fakt, iż często pomijane w istniejących układach zbiorowych są specyficzne zagadnienia związane z koniecznością go-

dzenia życia zawodowego i rodzinnego. Rozwiązania problemów np. rodziców samotnie wychowujących dzieci – rzadko kiedy są proponowane w zakresie tematów do negocjacji.

Szczególny nacisk położono również na konieczność zadbania o to, aby wynegocjowanym układom towarzyszyły jasne i wyraźne procedury i zasady rozwiązywania konfliktów – nie tylko zbiorowych, ale też indywidualnych. Doświadczenia, którymi dzielili się uczestnicy szkolenia – pokazały, że pracownicy często nie są świadomi tego, jak powinni postępować i do kogo się zwrócić w przypadku, gdy ich prawa w miejscu pracy są ograniczane albo łamane.

W szkoleniu brało udział ponad dwudziestu trenerów związkowych lub osób związanych ze szkoleniami. Reprezentowana była nasza („pojałtańska”) część Europy – od państw bałtyckich po czynając, a na państwach bałkańskich kończąc. Z „Solidarności” było troje pracowników KK: Danuta Wojdat (krajowy koordynator ds. kobiet), Agnieszka Rybczyńska (kierownik krajowego działu szkoleń), Jan Płata-Przechlewski (metodyk z krajowego działu szkoleń).

Zajęcia, nb. bardzo intensywne i wymagające od uczestników maksymalnego zaangażowania, prowadziły dwie przedstawicielki MKWZZ: Jasna Petrovič i Agnieszka Ghinararu.

• *jpp*

DZIAŁ DS. OCHRONY ŚRODOWISKA PRACY I EKOLOGII

OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA PAMIĘCI OFIAR WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH

Rok 2005 jest szczególnym rokiem, przypada XXV lecie powstania „Solidarności”. Z inicjatywy Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” oraz Zarządu Regionu Dolny Śląsk obchodzono po raz piętnasty Światowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych.

17 kwietnia 2005 r. została odprawiona Msza Święta w intencji ofiar poszkodowanych i w wypadkach przy pracy.

21 kwietnia 2005 r. odbyło się seminarium naukowe z udziałem Głównego Inspektora Pracy PIP i przedstawiciela Instytutu Medycyny Pracy z Łodzi, wiodącym tematem było:

Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy przez pracodawcę w aspekcie ograniczenia chorób zawodowych i wypadków przy pracy. Kształtowanie płacy godziwej.

25 kwietnia 2005 r. odbył się finał wojewódzkiego konkursu (IV edycja) wiedzy o prawie pracy, bezpieczeństwie i higienie pracy wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych Dolnego Śląska.

W seminarium udział wzięło około 110 osób, w tym: Główny Inspektor Pracy PIP, Członek Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Okręgowy Inspektor Pracy PIP z Wrocławia, Marszałek Sejmiku Dolnośląskiego, Wicewojewoda Wrocławski, Przedstawiciele Urzędu Miasta Wrocławia, Przewodniczący Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, Komisje Zakładowe NSZZ „Solidarność”, Pracodawcy, Członkowie Dolnośląskiej Komisji Ochrony Pracy, Społeczni Inspektorzy Pra-

cy, Specjaliści BHP oraz wielu sympatyków obchodów tego Święta.

Przebieg seminarium:

Otwarcia seminarium dokonał **Kazimierz Kimso** Z-ca Przewodniczącego Regionu Dolny Śląsk uroczystym wprowadzeniem sztandarów: Zarządu Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność” i Głównego Inspektora Pracy PIP. K. Kimso przypomniał zebranym, że Sejm RP w lipcu 2003 roku ustanowił, iż 28 kwietnia będzie obchodzony w Polsce jako **Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy**. Natomiast NSZZ „Solidarność” zainicjowała czczenie tego Dnia od roku 1991.

W 2005 roku w rocznicę XXV lecia powstania „Solidarności” obchody te są szczególnie uroczyste i mają wyjątkowo świąteczną oprawę, zostały rozmieszczone na tablicach ogólnie dostępnych informacje o historii NSZZ „Solidarność” i powołania Światowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych.

Pierwszy zabrał głos **Marszałek Sejmiku Dolnośląskiego Paweł Wróblewski**, który swoim wystąpieniem podkreślił wagę problematyki jaka jest przedmiotem obrad tego seminarium, życząc zebranym uczestnikom rzeczowych ocen i postulatów wpływających na zmiany i poprawy warunków pracy.

Uczestników seminarium powitał również **Wicewojewoda Dolnośląski Ryszard Lacher** życząc owocnych obrad konferencji mającej w swoim przesłaniu ochronę człowieka w środowisku pracy.

Główna Inspektor Pracy Anna Hintz na początku seminarium wręczyła zasłużonym osobom honorowe odznaki za zasługi dla ochrony pracy:

- **Bożenie Borys-Szopie** Z-ca Przewodniczącego Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP.
- **Kazimierzowi Kimso** Z-ca Przewodniczącego Zarządu Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność”
- **Józefowi Cencorze** – specjalście bhp, kierownikowi Wszechnicy SIP przy Zarządzie Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność”.

Pierwsza z referatem wystąpiła Pani **Anna Hintz** przedstawiając pozytywne aspekty systemowego zarządzania bhp wdrażane z inicjatywy PIP w niektórych firmach. Dzięki uporządkowaniu działań produkcji organizacji, firmy swoim pracownikom zapewniają wysoki poziom bezpieczeństwa pracy oraz wzmożony nadzór nad promocją zdrowia.

Podkreśliła, że PIP aktywnie uczestniczy w promowaniu zakładowych systemów zarządzania bhp, wspólnie z CIOP zachęcono wielu pracodawców dla przystąpienia do tych programów.

mgr Elżbieta Makowska-Matuszkiewicz z Instytutu Medycyny Pracy z Łodzi w swoim referacie „znaczenie zdrowia i pracy dla osób w wieku aktywności zawodowej” przedstawiła wyniki badania na temat wartości przypisywanych zdrowiu i pracy przez osoby w wieku aktywności zawodowej. W badaniu poszukiwano odpowiedzi na pytanie, czy istnieje społeczna akceptacja dla maksymalizowania wartości zdrowia poprzez reglamentowanie dostępu do pracy ze względów zdrowotnych. Okazało się, że respondenci nadają priorytet zdrowiu, gdy nie dostrzegają ryzyka zdrowotnego w pracy i nie odczuwają zagrożenia utraty pracy. Jednak osoby pozostające bez pracy i znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej przedkładają pracę nad zdrowie i są skłonne pracować nawet za cenę utraty zdrowia.

dr Tomasz Wójcik przedstawiciel MOP w Genewie w swoim referacie nt. „Godziwa płaca w szerokim aspekcie” bar-

dzo interesującym wystąpieniu momentami kontrowersyjnym dowodził, że płaca „godziwa” winna zapewniać godne życie pracującego i jego rodziny a jej moralny aspekt to sprawiedliwy podział korzyści.

Zbigniew Kruszyński poruszył temat „płacy minimalnej” przypomniał zebrałym definicję, iż stanowi ona kategorię zarówno społeczną jak i ekonomiczną. Jej społeczna rola polega na ustalaniu na poziomie zapewniającym niezbędne środki utrzymania i przeciwdziałanie nadmiernej eksploatacji pracowników, zaś ekonomiczny aspekt wynika z faktu, że płaca minimalna jest elementem polityki płac, która z kolei ma wpływ na koszty pracy, konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku.

Płaca minimalna została usankcjonowana w 1928 r. przez Międzynarodową Organizację Pracy.

Jarosław Głowacki nadinspektor OIP we Wrocławiu przedstawił wyniki z kampanii 2004-2005. Bezpieczeństwo Pracy w Budownictwie na Dolnym Śląsku. Realizacja programu w ramach Europejskiej kampanii na rzecz bezpieczeństwa pracy w sektorze budownictwa. Celem jest promocja działań eliminowania zagrożeń związanych z pracą na wysokości, oceną ryzyka zawodowego, kampania informacyjna w mediach, szkolenia pracodawców i partnerów społecznych w kwestii zagrożeń na placu budowy i sposobów ich eliminacji.

Dyskusja panelowa – moratorem był **Janusz Łaznowski** – Przewodniczący Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk.

Michał Kuszyk wiceprezes Związku Pracodawców „Polska Miedź” mocno akcentował potrzebę wdrażania przez pracodawców działań eliminujących zagrożenia wypadkowe w miejscu pracy. Nie podzielał niektórych wypowiedzi jakoby pracodawcy nie dokładali starań oraz kosztów dla czynienia pracy bezpiecznej i satysfakcjonującej.

Bożena Borys – Szopa Wiceprzewodnicząca Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP zwróciła uwagę na panujące stosunki w miejscu pracy, żeby człowiek człowiekowi nie był wilkiem, lecz człowie-

kiem, mówiła o etyce traktowania na równi: pracobiorca – pracodawca.

Marian Hawryszczyszyn Prezes Oddziału Stowarzyszenia Służb BHP Wrocław podkreślał problem żeby bardziej dostrzegać przez pracodawcę pracownika w pracy oraz traktować go jako partnera w realizacji procesu produkcji czy usług.

Jarosław Tomczyk Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy we Wrocławiu odniósł się do spraw badań profilaktycznych zatrudnionych pracowników.

Janusz Łaznowski podsumował przebieg seminarium, które w rocznicę XXV lecia powstania „Solidarności” poświęcone było szczególnie ważnym problemom dotyczącym wdrażania systemowych rozwiązań w zakresie BHP. Drugi człon tematu wiodącego „kształtowanie godziwej płacy” w wypowiedziach działaczy związkowych mocno akcentowano znaczenie jej wysokości.

• *zebrał: Józef Cencora*

INFORMACJE RÓŻNE

INFORMACJE RÓŻNE

EMERYTURY POMOSTOWE – PROBLEM NIEROZWIĄZANY

Jak bumerang powraca temat pracy w warunkach szkodliwych i o szczególnym charakterze. Do tej pory nie ma konkretnych rozwiązań. W ostatnim czasie odbyło się kilka spotkań na różnych szczeblach. W Sejmie przedłożono dwa projekty – autorstwa posłów SLD i obywatelski projekt popierany przez związkowców z górniczej „Solidarności”.

Rząd nie popiera żadnego z zgłoszonych projektów ustaw. Zapowiedział przesłanie do Parlamentu swojego projektu ustawy o emeryturach pomostowych i rekompensatach.

5 maja 2005 r. w Ministerstwie Gospodarki i Pracy odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Trójstronnej, na którym wiceminister Agnieszka Chłoń-Domińczak przedstawiła główne założenia projektu ustawy o emeryturach pomostowych i rekompensatach. Resort polityki społecznej zamierza przedstawić projekt równolegle Radzie Ministrów celu szybkiego skierowania pod obrady Sejmu. Jej zdaniem ten szczegółowy sposób postępowania wynika z faktu, iż aktualnie przedmiotem prac sejmowych są trzy projekty ustaw związanych z problematyką pracy w szczególnych wa-

runkach i o szczególnym charakterze. A mianowicie: dwa poselskie projekty ustaw o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (opracowany przez górniczą „Solidarność”). Należy przypomnieć, iż Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie zaopiniowało obywatelski projekt ustawy. Jednocześnie domaga się od Rządu RP przygotowania analogicznych rozwiązań dla pozostałych grup zawodowych. Pierwsze czytanie tego projektu w Sejmie odbyło się 22 kwietnia br. Powołano podkomisję, która będzie pracować nad przedstawionym projektem.

Aby przedstawić posłom pełną informację o zamierzeniach rządu w kwestii emerytur pomostowych, strona rządowa uznała za konieczne szybkie przekazanie do Parlamentu swojego projektu ustawy o emeryturach pomostowych i rekompensatach. Zdaniem Związku projekt ten nie odbiega w swoich rozwiązaniach od rządowych założeń do ustawy o emeryturach pomostowych przedstawionych do konsultacji Związkowi w listopadzie ubr. Nie uwzględnia uwag zawartych w negatywnej

opinii NSZZ „Solidarność” do tego projektu. Projektowana ustawa jest sprzeczna z zawartymi pomiędzy Rządem a NSZZ „Solidarność” porozumieniami i ustaleniami w tej kwestii. W szczególności dotyczy to protokołu ustaleń z 9 grudnia 1998 r. i porozumienia z 24 grudnia 1998 r. Zgodnie z protokołem ustaleń zapisy ustawy o emeryturach pomostowych miały być opracowane w drodze negocjacji. Tak więc projekt ustawy o emeryturach pomostowych powinien podlegać nie tylko formalnemu obowiązkowi konsultacji na podstawie art. 19 ustawy o związkach zawodowych, ale przede wszystkim procedurze negocjacji ze związkami zawodowymi.

17 maja 2005 r. na posiedzenie Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, działającego w ramach Komisji Trójstronnej do Spraw Społeczno-Gospodarczych nie przybyli przedstawiciele pracodawców. Rząd proponował odbycie dyskusji nt. projektu ustawy o emeryturach pomostowych i rekompensatach oraz wypracowanie stanowiska w tej sprawie. Strona związkowa (NSZZ „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych, OPZZ) negatywnie oceniły projekt rządowy i postulowały, aby rząd wycofał się z zamiaru

przesłania do Parlamentu swojego projektu ustawy o emeryturach pomostowych i rekompensatach.

23 maja 2005 r. podczas posiedzenia Zespołu Komisji Trójstronnej ds. ubezpieczeń społecznych w sprawie toku prac nad systemem emerytur pomostowych rozmawiano nt. nowych ustaleń. A mianowicie:

- pierwszym etapem prac nad projektem rozwiązań prawnych powinno być uzgodnienie listy rodzajów praw w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze,
- lista powinna powstać wyłącznie w oparciu o kryteria medyczne,
- opracowania zasad zgłaszania przez partnerów społecznych ekspertów w zakresie medycyny pracy

Partnerzy społeczni zadeklarowali gotowość prowadzenia prac nad systemem emerytur pomostowych dla osób zatrudnionych w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze.

• *Maria Kościńska*

CHROŹMY NASZĄ HISTORIĘ

25 lat to okres przypisany jednemu pokoleniu. Zwykle tyle trzeba czasu, aby nabrać dystansu do minionych wydarzeń. Opadają emocje, możemy przystąpić do rzeczowego opisywania tamtej rzeczywistości. Pojawia się jednak pytanie, jak to zrobić, skoro brakuje źródeł historycznych?

Dramatyczne losy Związku podzieliły także archiwalia. Stan wojenny obszedł się z nimi brutalnie. Rozproszone, w części zniszczone, przetrwały dzięki poświęceniu i ryzyku osób je przechowujących. Jesteśmy im wdzięczni. Jednocześnie zwracamy się z apelem do wszystkich tych, w posiadaniu których znajdują się jeszcze archiwalia związkowe o przekazanie ich Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność".

W Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" działa profesjonalne archiwum, które zgromadziło wiele cennego materiału. Ko-

rzystają z niego związkowcy, studenci, pracownicy naukowcy, dziennikarze z kraju i zagranicą. Organizowane są wystawy, wydawane książki. Zainteresowanie archiwaliami „Solidarności” jest ogromne. Niestety, nie zawsze możemy sprostać wymaganiom użytkowników, przede wszystkim dlatego, że zgromadzony zasób nadal jest niekompletny. Staramy się to zmienić. Nie możemy jednak uczynić tego sami - musicie nam Państwo w tym pomóc.

Dlaczego warto przekazywać archiwalia do KK NSZZ „Solidarność” ?

- Dlatego, że osoby pragnące skorzystać z archiwaliów dotyczących Związku w sposób naturalny zwykle pierwsze swoje kroki kierują do nas – związkowej centrali.

- Dlatego, że mamy profesjonalne, nowoczesne archiwum z wykwalifikowanymi pracownikami.
- Dlatego, że zgromadzone materiały udostępniamy bezpłatnie, również w formie elektronicznej.
- Dlatego, że mamy świadomość ważności dokumentów jako źródła historycznego i zapewnimy im najlepsze warunki do wieczystego zachowania.

Akcja gromadzenia archiwaliów trwa od kilku lat. Właśnie dzięki niej wzbogaciliśmy się o tak ważne materiały jak teleksy z okresu luty 1981 – listopad 1981, spuściznę śp. ks. Hilarego Jastaka – kapłana gdyńskiej „Solidarności” i honorowego członka NSZZ „Solidarność”, kolekcję medali pana Zygmunta Skonecznego, dokumenty „Banku Leków” przekazane przez mec. Zbigniewa Gryszkiewicza, znaczki poczty niezależnej, bibułę, plakaty, ulotki, fotografie.

Materiały można przekazywać:

- **Osobiście - w siedzibie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”**

**ul. Wały Piastowskie 24
80 – 855 Gdańsk
pok. 015 w przyziemiu**

**od poniedziałku do piątku
w godz. 8.30 – 16.30**

- **Pocztą – pokrywamy koszty przesyłki**
- **Odbieramy też sami materiały w miejscach wskazanych przez przekazujących.**

**Prosimy w wcześniejszy kontakt,
aby ustalić szczegóły dot. przekazania:**

**Tel. +48 058 308 43 92,
e-mail: archiwum@solidarnosc.org.pl**

- *Archiwum KK*

DZIAŁ ZAGRANICZNY

ZWIĄZKI ZAWODOWE NA ŚWIECIE

Królestwo Belgii

Obszar: 30 514 km²

Ludność: 10. 348.000

Ustrój: monarchia konstytucyjna; głową państwa jest król Albert II. Władza ustawodawcza należy do 2-izbowego parlamentu, o kadencji 4-letniej, składającego się z Senatu i Izby Deputowanych, o których składzie decydują wybory powszechne. Władzę wykonawczą sprawuje rząd z premierem na czele.

Od 1993 r. Belgia jest państwem federalnym, składającym się z 3 regionów: Flandrii, Walonii i regionu stołecznego. Regiony mają własne organa władzy ustawodawczej /Rady Regionalne/ oraz szeroką autonomię w zakresie władzy wykonawczej (handel zagraniczny, rolnictwo, transport, ochrona środowiska)

Języki urzędowe: francuski i flamandzki

Główne partie: VLD - Flamandzcy Liberale i Demokraci, PS - Partia Socjalistyczna, MR - Ruch Reformatorski (federacja partii

prawicowych: PRL, FDF, MCC), SPA - Społeczno-Postępowa Alternatywa

Związki zawodowe: FGTB, CSC-ACV

STOSUNKI PRACY

Układy zbiorowe

Dekret z 9 czerwca 1945 r. nadał status prawny komitetom wspólnym i ustanowił ich struktury i nadał im moc prawną. Odtąd były upoważnione do zawierania układów zbiorowych dotyczących warunków pracy i płac. Ustawa z grudnia 1945 r. pozwalała komitetom wspólnym mającym osobowość prawną utworzyć fundusz bezpieczeństwa w celu finansowania dodatkowych programów zabezpieczenia społecznego, szkoleń zawodowych dla pracowników i młodzieży i ochrony zdrowia i bezpieczeństwo pracowników.

Ustawa z 5 XII 1968 r. definiuje pojęcie układów zbiorowych, stanowi jakie osoby i/lub organizacje mogą być stroną w takich układach i daje im pełnomocnictwa by mogły działać.

Jeśli chodzi o pracodawców to stroną w układach może być jeden lub kilku pracodawców i /lub jedna lub kilka reprezentatywnych organizacji pracodawców. Jeśli chodzi o związki to może to być jedna lub kilka reprezentatywnych organizacji związkowych.

Reprezentatywność to cecha tych organizacji, które istnieją na poziomie krajowym i są reprezentowane w Krajowej Radzie Pracy. Co do organizacji pracowników dodatkowym warunkiem reprezentatywności jest posiadanie co najmniej 50 000 członków. Reprezentatywne są również te związki lub organizacje branżowe pracodawców afiliowane do wcześniej wymienionych krajowych organizacji i również do branżowych organizacji pracodawców uznanych za reprezentatywne przez Króla zgodnie z opinią Krajowej Rady Pracy i branżowej lub krajowej organizacji pracodawców i zatwierdzone w ramach oficjalnej organizacji dla samozatrudnionych.

Układy zbiorowe mogą być zawarte w łonie ciała wspólnego (Komitet wspólny lub Krajowa Rada Pracy) lub niezależnie od wszelkich instytucjonalnych ram. Mogą być zawierane na różnych poziomach: krajowym, regionalnym, lokalnym, międzybranżowym, przemysłowym, na poziomie przedsiębiorstwa.

Tylko układy zbiorowe zawarte w ramach ciała wspólnego mogą być uznane za obowiązujące na podstawie dekretu królewskiego, i do tego we wszystkich miejscach pracy w kraju lub we wszystkich miejscach pracy sektorów gospodarki objętych układami zbiorowymi lub dla których komisja wspólna, o której mowa jest kompetentna.

Skutek obowiązkowego charakteru układów zbiorowych jest dwojaki: nieprzestrzeganie ich jest związane z sankcjami karnymi podczas gdy warunki umowy, klauzule mogą nie być włączone do umowy o pracę z zamiarem zrezygnowania z nich.

Układy zbiorowe zawarte w ciałach wspólnych, ale nie uznanych za obowiązujące przez dekret królewski i układy zbiorowe zawarte poza instytucjonalnymi ramami są wiążące:

- po stronie pracodawcy: dla indywidualnego pracodawcy i wszystkich obecnych i przyszłych pracodawców członków organizacji pracodawców, sygnatariusza układów.

- po stronie pracowników: organizację pracowników, sygnatariusza układów

W zasadzie beneficjentami są wszyscy pracownicy, zrzeszeni i nie. Chociaż, w praktyce partnerzy społeczni zarezerwowali jakieś prawa wyłącznie dla członków związków. Np. bonus związkowy wypłacany w wielu sektorach przemysłu i usług lub dodatek dla bezrobotnych, przyznawany w sektorze tekstylnym.

O kapitalnym znaczeniu są układy zbiorowe krajowe międzybranżowe. Zazwyczaj obejmują one okres dwóch lat i niektóre ich punkty uprawomocniają się stopniowo w tym okresie.

Porozumienia te zawsze były zawierane poza komisjami wspólnymi, od uprawomocnienia się pewnych punktów zwłaszcza tych dotyczących zabezpieczenia społecznego podlegają rządowi lub prawodawcy. Ze względu na dwoistą naturę tematyki objętej tymi układami zbiorowymi, partnerzy społeczni wyrazili życzenie by rząd uwzględnił i respektował międzybranżowe porozumienia. Te krajowe międzybranżowe układy umożliwiły by korzyści osiągnięte w "silnych" sektorach zostały rozpowszechnione dla dobra pracowników we wszystkich sektorach. Obejmują one takie sprawy jak: czas trwania urlopu, premia urlopowe, urlopy, czas pracy, szkolenia związkowe, ustalanie minimalnej miesięcznej płacy i gwarantowanego miesięcznego dochodu w przypadku choroby lub wypadku.

Inne krajowe porozumienia obejmujące kilka sektorów zostały bezpośrednio wynegocjowane w Krajowej Radzie pracy.

Na poziomie krajowym lub regionalnym w przemyśle układy zbiorowe są normalnie negocjowane i zawierane we Wspólnym Komitecie. Te układy odnoszą się do płac i innych warunków zatrudnienia. Kilka komitetów założyło polubowne komitety (pojedyncze) i zredagowało przepisy (zasady) na wypadek strajku lub lock-out.

Jeśli chodzi o układy na poziomie przedsiębiorstwa międzybranżowe układy zawarte w Krajowej Radzie Pracy 24 V 1971 r. przedstawiają w ogólnym zarysie zasady na których opiera się status delegacji związkowej w miejscu pracy.

Jeśli chodzi o Belgię, to należy podkreślić, że nie ma w tym kraju prawodawstwa

dotyczącego strajków i stąd nie są określone prawne granice akcji strajkowych.

W okresie objętym układami zbiorowymi partnerzy społeczni gwarantują, że nie wplaczą się w akcję strajkową. To zobowiązanie jest na ogół zapisane w samych porozumieniach. Jeżeli w okresie objętym układami zbiorowymi pojawiają się trudności strony mogą kierować swoje zażalenia i skargi do komitetu pojednawczego usytuowanego przy każdym wspólnym Komitecie.

Ten komitet pojednawczy jest to również ciało, do którego zwracają się negocjatorzy w wypadku niepowodzenia negocjacji mających na celu zawarcie nowych układów. Jeżeli w Komitecie pojednawczym nie dojdzie do porozumienia strony mogą odwołać się do ministra pracy, który może wysłać swojego społecznego negocjatora by przerwał impas i doprowadził do porozumienia. Jeżeli po tych wszystkich próbach nie można osiągnąć porozumienia związki zawodowe przystępują do akcji. Jedną z form akcji jest strajk i w tej dziedzinie związki mają pełną swobodę.

Uzwiązkowienie

Uzwiązkowienie w Belgii jest b. wysokie. W 1985 r. obejmowało ono 75% zatrudnionej populacji. Obecnie podaje się 74,9% (w tym również pracownicy którzy nie są czynni zawodowo). Uzwiązkowienie pracowników czynnych zawodowo wynosi 53,9%. Uzwiązkowienie bezrobotnych 87%.

Liczba członków wszystkich trzech central związkowych belgijskich wynosi: 2.695.813. W tym członkowie CSC stanowią 53,8%, a członkowie FGTB - 39,0% ogólnej liczby zrzeszonych

HISTORIA RUCHU ZWIĄZKOWEGO

Nieludzkie warunki pracy i bytowania zmusiły robotników do zorganizowania się. Była to reakcja na to co Leon XIII określił w Encyklice "Rerum Novarum" jako "niezastuzona nędza robotników". Zaczynają organizować się w cechy, stowarzyszenia, związki czeladników. Tworzą wzajemne ubezpieczenia grup zawodowych i stowarzyszenia na rzecz utrzymania cen i obrony płac. W tym tkwią korzenie obecnych związków zawodowych.

W 1838 r. Filantropijny Związek Kapeluszników brukselskich przekształca się w stowarzyszenie na rzecz utrzymania cen aby

bronić płac robotników. Powstają inne związki zawodowe w Brukseli. Aby zachować jedność związkową, w czasie spotkań zabrania się mówić o polityce.

W latach 1850 - 1855 Gandawa staje się ważnym ośrodkiem związkowym. W 1856 r. stowarzyszenia tkaczy, przędzalników i hutników tworzą po raz pierwszy w Belgii federację związkową pod nazwą Federacja Związków Gandawy. Wszelkie tego rodzaju stowarzyszenia powstawały aby bronić słusznej sprawy ale trzeba przypomnieć, że w owym czasie organizowanie się w związki było zabronione.

Wszelkie tego typu stowarzyszenia były zwalczane przez właścicieli i w większości przypadków niszczone w zarodku. Członkowie tych stowarzyszeń byli to w większości praktykujący chrześcijanie mało dbający o doktryny polityczne. Ale sytuacja miała się zmienić po wprowadzeniu idei socjalistycznych do neutralnych związków ale w rzeczywistości chrześcijańskich. Reakcją na to było powstanie związków chrześcijańskich w 1886 r.

Pierwsza Międzynarodówka robotnicza Karola Marksa założona w 1864 r. miała swoich zwolenników w Belgii. Manifest Marksa i Engelsa z 1847 r. był rozpowszechniony w ośrodkach robotniczych. Powstało kilka związków socjalistycznych pomiędzy 1867 i 1870 r. Niektóre zniknęły natychmiast.

Aż do 1885 r. Fraternia tkaczy gandawskich mogła zachować swój chrześcijański charakter. Na jej sztandarze widniała dewiza: BÓG i PRAWO. Jednakże socjaliści coraz bardziej zyskiwali na znaczeniu w tym stowarzyszeniu i w 1885 r. zdobyli większość a Fraternia zdecydowała się przystąpić do Belgijskiej Partii Robotniczej, która właśnie została utworzona, co wywołało niezadowolenie robotników chrześcijańskich, członków tego związku.

Pierwszą reakcją na to było utworzenie liczącego około stu członków związku zawodowego tkaczy niezadowolonych z wpływów socjalistów. Ale prawdziwy związek chrześcijański powstał 18 XII 1886 r. w kabaracie "Den Duitsch", którego dewizą było: "Prawo i Obowiązek". Związek ten był przeciwko nadużyciom systemu i socjalistom którzy zawładnęli jedynym neutralnym związkiem.

Za przykładem Gandawy powstają w całym kraju maleńkie związki, których człon-

kowie płacą drobne składki. Ich istnienie wymaga od ich członków dużej odwagi, wytrwałości a może nawet heroizmu.

Począwszy od 1903 r. następuje etap budowania solidnych podwalin. A to za sprawą dominikanina Ojca Rutten któremu powierzono utworzenie związków chrześcijańskich. Powstał sekretariat który skupiał federacje branżowe i federacje regionalne. Misja powiodła się i w 1909 r. została ustanowiona Konfederacja Związków Chrześcijańskich.

Członkostwo w związkach zawodowych

Każda z reprezentatywnych konfederacji zrzesza wszystkie kategorie pracowników, pracowników z sektora publicznego i prywatnego, pracowników fizycznych, białe kołnierzyki i kadry. Ponadto, emeryci i bezrobotni mogą zachować członkostwo w związku.

Podczas gdy CSC i FGTB organizują pracowników w branżach, to CGSLB, które nie ma związków, organizuje się w struktury międzybranżowe.

Istnieje Krajowy Związek Niezależnych Związków Zawodowych, który zrzesza sporo autonomicznych związków zawodowych reprezentujących specyficzne kategorie (Krajowa Konfederacja Kadr). Jedyny Związek Zawodowy personelu Ministerstwa Finansów, Krajowy Związek Zawodowy Policji Belgijskiej. Chociaż jego znaczenie na poziomie krajowym jest nikłe.

Struktury związków zawodowych

Strukturę każdej organizacji określa jej statut. Warto nadmienić, że Sekretariat Krajowy FGTB jest wybierany na okres pomiędzy dwoma kongresami, podczas gdy w CSC jest on wybierany na czas nieokreślony. Działalność FGTB jest głównie skoncentro-

FEDERATION GENERALE DU TRAVAIL DE BELGIQUE - FGTB (Powszechna Federacja Pracy Belgii)

Historia

FGTB ma swoje korzenie w Komitecie Związkowym utworzonym w 1898 r. przez Belgijską Partię Robotniczą. Jednym z zadań tego komitetu było utworzenie związków zawodowych i zorganizowanie federacji. Sytuacja podległości Partii zmieniła się, gdy w 1904 r. związek zawodowy uzyskał prawo wyboru członków biura Komitetu Związkowe-

wana w miejscu pracy, podczas gdy CSC kładzie nacisk na działania w lokalnych międzybranżowych sekretariatach.

Relacje związków zawodowych z innymi związkami

FGTB opowiada się za jednością związkową, niezwykle ważną w momencie konfrontacji z pracodawcami. CSC i CGSLB są zwolennikami pluralizmu związkowego, który oni uważają za najlepszą gwarancję tego, że będą bronić interesy pracowników. Ta podstawowa różnica, co do opinii nie przeszkadza dwóm największym związkom belgijskim tworzyć wspólny front w pewnych sytuacjach i na wszystkich poziomach od wczesnych lat 60 XX w. Np. wspólne platformy żądań, wspólne deklaracje i wspólne akcje przy poszanowaniu indywidualnego charakteru i organicznej niezależności każdego ze związków. Co do CGSLB to trzeba powiedzieć, że codzienna praca wymusza współpracę delegatów związkowych CGSLB z delegatami dwóch największych central.

Relacje związków zawodowych z partiami politycznymi

Wszystkie te związki są niezależne od partii politycznych, co nie znaczy, że postawa wobec partii jest neutralna. Każda z organizacji związkowych zabiega o to by jej program i opinie przebiły się, zaistniały na forum publicznym, w parlamencie itd., ale oczywiście tylko pośrednio i poprzez wybrane partie. CSC czyni to poprzez MOC, czyli Chrześcijański Ruch Robotniczy, którego część stanowi. Nie wolno łączyć stanowisk w związku i w partiach politycznych a przynajmniej na pewnym poziomie. Jedno jest pewne: szanujące się związki zawodowe belgijskie nie wnikają się w politykę.

go. Jednocześnie powstała możliwość by związki zawodowe nie afiliowane w Belgijskiej Partii Robotniczej mogły pozostawać w Komitecie Związkowym.

W tym celu komitet zmienił swoją nazwę w 1907 r. i stał się Komitetem Związkowym Belgijskiej Partii Robotniczej i Niezależnych Związków Zawodowych. Do pierwszej wojny światowej Komitet popierał krajowe

federacje i starał się je wzmocnić. Po pierwszej wojnie Światowej Komitet rozwinął się bardziej Wszystkie związki zawodowe zrzeszyły się i powstało 31 zawodowych branżowych federacji na poziomie krajowym, a w 1946 r. ich liczba została zredukowana do 16. Krajowe federacje cieszyły się wysokim stopniem niezależności od Komitetu.

W 1937 r. Komitet Związkowy przekształcił się w Belgijską Konfederację. Utworzenie krajowego funduszu strajkowego wzmocniło nową organizację. Podczas gdy poprzednio decyzje o strajku mogły być podejmowane tylko przez federacje odtąd Belgijska Konfederacja Związkowa miała prawo organizowania generalnego strajku.

Na Kongresie w 1945 r. powstała Powszechna Federacja Pracy Belgii. Na tym Kongresie kilka różnych związków zawodowych włączając Belgijską Konfederację Związkową (sektor prywatny), związki zawodowe sektora publicznego połączyły się. Wezwania o jedność skierowane do CSC i CGSLB pozostały bez echa. W czasie Kongresu przyjęto deklarację o zasadach mówiącą o tym, że FGTB jest całkowicie niezależna od wszystkich partii politycznych. Jednocześnie podjęto decyzję o rozwoju struktur związkowych na poziomie regionalnym.

W 1954 r. Komitet Krajowy FGTB przyjął zasady dotyczące Krajowego Funduszu Strajkowego Fundusz ten pozostawał do dyspozycji aż do końca roku 1960. Od 1961 r. poszczególne związki zarządzają niezależnie swoim własnym funduszem.

Od 1968 r. FGTB ma oprócz swoich krajowych regionalnych, branżowych i zakładowych struktur zorganizowaną sieć międzyregionalną. Jednakże te nowe międzyregionalne struktury nie należały oficjalnie do FGTB aż do 1978 r. Wtedy Statut wprowadził struktury: Flamandzką międzyregionalną; Walońską międzyregionalną i Brukselską Międzyregionalną.

Cele i zadania

Uznaje za swój cel doprowadzenie do społeczeństwa bezklasowego. Samo FGTB narodziło się w wyniku walki klasowej, która przerodziła się w walkę pracowników przeciwko oligarchii finansowej i monopolom. W duchu całkowitej niezależności od wszystkich partii politycznych i w duchu poszanowania wszystkich politycznych i filozoficznych opinii i pragnie dążyć do tych celów własnymi środ-

kami i poprzez wezwanie do działania wszystkich pracowników.

Socjalistyczny ruch związkowy chce osiągnąć sprawiedliwość społeczną poprzez zagwarantowanie każdemu sprawiedliwego podziału bogactwa proporcjonalnie do pracy i potrzeb. Aby do tego doprowadzić jest rzeczą konieczną by społeczna i ekonomiczna demokracja szła w parze z demokracją polityczną. W związku z tym FGTB uważa, że jest rzeczą niezbędną upaństwowienie największych banków i trustów i uregulowanie handlu zagranicznego. Odrzuca ideę państwowego i biurokratycznego zarządzania i opowiada się za zarządzaniem upaństwowionych przedsiębiorstw przez robotników i konsumentów.

FGTB pragnie osiągnąć te cele we współpracy z tymi międzynarodowymi związkami zawodowymi, które funkcjonują zgodnie z demokratycznymi zasadami. Zarówno strukturalne reformy i przekształcanie kapitalistycznego społeczeństwa, jak i bezpośrednia obrona żądań robotników są jej celem.

Struktura

FGTB składa się z 12 związków o zasięgu krajowym, tzn. 12 federacji przemysłowych. Utworzyła też 24 sekcje regionalne (regionalne struktury międzybranżowe), do których są afiliowane regionalne branże. Regionalne sekcje FGTB są zgrupowane w trzech międzyregionalnych organizacjach (struktury związkowe odpowiadają trzem regionom: Flandrii, Walonii i Brukseli. W skład regionalnych związków branżowych wchodzi lokalne branże.

Władze

Kongres - najwyższy organ, który zbiera się co trzy lata.

Komitet - składa się z członków Biura, delegatów afiliowanych związków i delegatów z interregionalnych organizacji (50% delegatów z indywidualnych związków). Funkcjonuje pomiędzy dwoma statutowymi zjazdami. Zapewnia ciągłość między zjazdami.

Biuro - Składa się z równej liczby przedstawicieli federacji i organizacji interregionalnych. Zajmuje się zarządzaniem organizacją na co dzień i realizuje decyzje podejmowane przez Kongres i Komitet; ustala siatkę płac i warunki pracy personelu FGTB.

Sekretariat - Składa się z Przewodniczącego, Sekretarza Generalnego i 5 Sekretarzy krajowych.

Komitet Rewizyjny

Aparat administracyjny Konfederacji składa się z działów. Najważniejsze to: dział przewodniczącego i sekretarza, biuro badawcze, biuro eksperckie, dział młodzieżowy, Sekcja Kobiet, Serwis dla imigrantów, dla bezrobotnych, emerytów i rencistów, dział prasowy i dział szkoleń.

Finanse

FGTB jest finansowana prawie wyłącznie ze składek swoich członków. Jednakże szkolenia związkowe są finansowane po części z subsydiów pochodzących od rządu i lokalnych władz. Udział w finansowaniu szkoleń biorą również pracodawcy, a wysokość tego wkładu jest określana przez układy zbiorowe. Wysokość składki zależy od takich kryteriów jak, wiek, płeć, status pracownika (aktywny, bezrobotny, emeryt, "wczesny emeryt,") a dla białych kołnierzyków w zależności od płacy Poziom składki jest trochę wyższy dla pracowników prywatnego sektora niż dla tych z sektora publicznego; jest też wyższy dla pracowników fizycznych niż białych kołnierzyków. Składka jest bezpośrednio pobierana przez związek. Zgodnie ze statutem Biuro FGTB jest odpowiedzialne za zarządzanie środkami finansowymi związku. Komitet rewidentów księgowych sprawdza wszystkie księgi i konta przynajmniej raz na kwartał. FGTB jako konfederacja nie ma funduszu strajkowego tylko fundusz solidarnościowy. Zgodnie ze statutem każdy ze związków ma własny fundusz strajkowy. Kongres decyduje o minimalnej składce, jaka ma być płacona na fundusz strajkowy różnych związków i na fundusz strajkowo reasekuracyjny. W praktyce jest to Komitet FGTB, który o tym decyduje. Również Komitet lub Biuro są odpowiedzialne za decyzje dotyczące strajków. Krajowy Fundusz Solidarnościowy został utworzony w celu pokrywania kosztów akcji

na poziomie krajowym międzybranżowym (np. w przypadku demonstracji), z wykluczeniem zapłaty za strajk, i jako wynik tych działań (np. ofiary strajku). Biuro FGTB jest odpowiedzialne za zarządzanie tym funduszem.

Program i polityka

Wprowadzenie demokracji ekonomicznej i społecznej w przedsiębiorstwach jest nierozdzielnie związane z utrzymaniem i rozwojem swobód związkowych: walka o lepszy status pracownika, walka z wszelkimi przejawami dyskryminacji, upowszechnienie systemu bezpieczeństwa egzystencjalnego, wydłużenie czasu wypowiedzenia, waloryzacja na poziomie płacy, kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, opanowanie tzw. flexibilitate, czyli elastyczności, czyli umowa o pracę na czas nieokreślony powinna stać się normą. W walce z elastycznością FGTB proponuje dwojaką strategię; defensywną, która odmawia pewnych form elastyczności z jednej strony i strategię ofensywną poprzez aktywne negocjowanie form elastyczności wybranych przez pracownika. Ta opcja zakłada, że FGTB wymusi negocjacje zbiorowe na wszystkich poziomach a zwłaszcza na poziomie przedsiębiorstwa, co pociągnie za sobą konieczność intensyfikacji szkoleń związkowych. FGTB domaga się więcej miejsc pracy z położeniem akcentu na ich jakość. Konfederacja domaga się sprawiedliwego systemu podatkowego, równości szans mężczyzn i kobiet, demokracji ekonomicznej i społecznej (co stanowi przeciwagę związkową), skrócenia czasu pracy. Dostępu wszystkich do społeczeństwa opartego na wiedzy. FGTB domaga się Europy społecznej. We współpracy z EKZZ i organizacjami branżowymi podejmie wszelką inicjatywę, która może przyczynić się do rozwoju Europy społecznej. Opowiada się za promocją systemu ochrony socjalnej na poziomie europejskim, opartego na ubezpieczeniach i na solidarności, i za prawem do zabezpieczenia społecznego bez względu na charakter umowy o pracę.

ALGEMEEN CHRISTELIJK VAKVERBOND - CONFÉDÉRATION DES SYNDICATS CHRÉTIENS ACV-CSC (Konfederacja Chrześcijańskich Związków Zawodowych)

Historia

W 1904 r. powstał Generalny Sekretariat Chrześcijańskich Związków Zawodowych w Belgii. Ten Sekretariat odgrywa taką samą rolę jak Komitet Związkowy utworzony kilka lat wcześniej przez Belgijską Partię Robotniczą. Pod jego wpływem powstały liczne

związkowe federacje. W 1905 r. zrzeszyli się w nich pracownicy przemysłu tekstylnego, metalowcy, pracownicy budowlani, drukarze, a od 1906r. powstały federacje robotnicy produkujący obuwie, cygara, piekarze, malarze i dokerzy. W 1909 r. doszło do utworzenia Unii Chrześcijańskich Stowarzyszeń Zwią-

kowych, do której dołączyło 16 federacji flamandzkich i jedna z Walonii. W 1909 r. została utworzona również Powszechna Konfederacja Chrześcijańskich i wolnych Związków Zawodowych dla prowincji walońskich.

Na Kongresie założycielskim Krajowej Konfederacji Chrześcijańskich i wolnych związków w 1912 r. zawodowych flamandzkie i walońskie organizacje połączyły się. Ostatecznie na Kongresie w Antwerpii w 1923r. przyjęto nazwę Chrześcijańska Konfederacja Związków Zawodowych. W 1926 r. CSC utworzyła centralny fundusz strajkowy. W 1947 r. Kongres zrewidował statut i związał silniej regionalne federacje z konfederacją. W 1968 r. 24 Kongres przyjął raport zatytułowany: "CSC odpowiedzialna za przyszłość" zawierający zasady, na których do dzisiaj opiera się działalność CSC.

W 1974 r. struktury CSC zostały przystosowane do nowej struktury państwa belgijskiego i Biuro Konfederalne ustanowiło zasady zgodnie, z którymi CSC miałyby działać w oparciu o to, co jest artykułowane się poziomie regionalnym. Ta akcja w dalszym ciągu była kontynuowana pod auspicjami krajowych struktur aż do 1978 r., kiedy to Biuro CSC zdecydowało się utworzyć trzy regionalne komitety w łonie konfederacji, dla Flandrii, Walonii i Brukseli. Te komitety stały się odpowiedzialne za te wszystkie sprawy, które z poziomu krajowego zostały przekazane do regionów.

Cele i zadania

Celem CSC jest rozwój chrześcijańskich związków zawodowych w Belgii, a te powinny popierać, pobudzać gospodarczą i pracowniczą działalność i takie formy społeczeństwa, które są zgodne z chrześcijańskimi zasadami. Działalność CSC opiera się na światopoglądzie koncepcji życia, która postrzega osobę ludzką i społeczeństwo w ich najgłębszej istocie. Dla CSC Ewangelia i społeczne nauczanie Kościoła stanowią istotne źródło inspiracji i moralnej siły. Krótko mówiąc związek jest oparty na wartościach. CSC zgłasza chęć współpracy z innymi związkami dla dobra wszystkich pracowników. CSC wpisuje się również w zbiór zasad ŚKP (1968) i bliskie jest jej przesłanie ideowe Chrześcijańskiego Ruchu Robotniczego (MOC). MOC zrzesza różne organizacje chrześcijańskiego ruchu społecznego takie jak CSC, chrześcijańskie Kasy Wzajemnych ubezpieczeń i inne organizacje o podobnych

tendencjach. CSC jest niezależna. Ma własny program i środki na jego realizację

Struktura

Struktury CSC to Kongres zwoływany co 4 lata, (z zastrzeżeniem, że CSC może zorganizować zwykły jednodniowy zjazd corocznie), Rada Główna, Komitet Krajowy, Biuro Krajowe, Biuro Codzienne. To ostatnie składa się z Przewodniczącego, Sekretarza Generalnego, sześciu sekretarzy krajowych i kapelana. Jest odpowiedzialne za zarządzanie związkiem zgodnie z wytycznym wyższych instancji. Później są to Komitety Regionalne (Komitet Regionalny Walonii, Brukseli i Flandrii) a następnie Komitety Wspólnot (francuskojęzycznej, niderlandzkojęzycznej i niemieckojęzycznej).

Są dwa filary: branżowy i międzybranżowy. Co do branż to najpierw jest sekcja związkowa na poziomie przedsiębiorstwa. Później jest podregion i na tym szczeblu łączą się sekcje zakładowe tego samego sektora działalności i są to tzw. federacje branżowe regionalne, które łączą się w centrale branżowe na poziomie kraju.

Drugi sektor to sektor geograficzny, międzybranżowy. Sektory międzybranżowe łączą się w łonie federacji regionalnych, które koordynują i kierują akcjami tych sektorów i które organizują akcje międzybranżowe. Każda federacja regionalna organizuje usługi dla członków, dla działaczy i organizacji branżowych, szkolenia zawodowe, serwis prawny, wypłacanie zasiłków dla bezrobotnych, premie związkowe, pobieranie składek, księgowość, administracja itp. Każda taka federacja zapewnia współpracę pomiędzy federacjami branżowymi i sektorami międzybranżowymi oraz reprezentuje wszystkich pracowników danego regionu afiliowanych w CSC.

Finanse

Podstawą egzystencji CSC są składki członkowskie. Ale tak jak FGTB otrzymuje od pracodawców - zgodnie z układami zbiorowymi - fundusze na szkolenia. Otrzymuje też na ten cel subsydia państwowe. Rada Główna CSC ustala wysokość składek. Poziom składki zależy od sektora i kategorii zawodowej pracowników. Są jeszcze inne kryteria takie jak wiek, płeć itp. Poza nielicznymi wyjątkami to związek pobiera składki. Za administrowanie finansami jest odpowiedzialne Biuro Dienne konfederacji, ale przed podję-

ciem ważnych decyzji musi być konsultowane Biuro Krajowe. Biuro Dienne kontroluje zarządzanie i finanse wszystkich organizacji członkowskich. Biuro również zarządza centralnym funduszem strajkowym, podczas gdy roczny budżet konfederacji i raporty muszą być zaaprobowane przez Radę Główną.

Centralny Fundusz Strajkowy został utworzony przez CSC, by móc stawić opór w razie potrzeby (strajk, lock-out). Rada główna ustala wysokość składek na fundusz strajkowy Funduszem tym zarządza Biuro Krajowe CSC.

Program i polityka

CSC zwraca uwagę, że jest związkiem zawodowym opartym na wartościach. Te wartości to:

- personalizm, który zakłada poszanowanie godności ludzkiej i uznanie jako wartości fundamentalnej osoby ludzkiej, każdej osoby
- praca
- sprawiedliwość
- solidarność
- wzgląd na sprawę publiczną.

Widzi swoją rolę jako partnera społecznego, który gwarantuje i wzmacnia demokrację na wszystkich poziomach, umacnia solidarność, broni interesów pracowników i interweniuje na poziomie społecznym i ekonomicznym. Ciągła walka o demokrację to wciąż bardzo ważne zadanie. Stawia na emancypację, pracę dla wszystkich, jako czynnik integracji społecznej i optymalnego dostępu do wspólnego dobra.

CENTRALE GENERALE DES SYNDICATS LIBERAUX DE BELGIQUE – CGSLB (Powszechna Centrala Liberalnych Związków Zawodowych)

Historia

W 1920 r. liberalny związek zawodowy utworzył centralny fundusz strajkowy, który był wyrazem skrajnie centralistycznego podejścia przyjętego przez liberalny ruch związkowy w Belgii. W 1927 r. Liberalny Związek Zawodowy Służb Publicznych i Pracowników Kolei dołączył do związku krajowego.

Krajowa Centrala Związków Zawodowych Liberalnych Belgii powstała w 1930 r. wraz ze scentralizowanym funduszem strajkowym i funduszem dla bezrobotnych. Po wyzwoleniu konfederacja liberalna działa pod oficjalnym szyldem Powszechnej Centrali Liberalnych Związków Zawodowych Belgii. W 1946 r. CGSLB zostało oficjalnie uznane jako reprezentatywny związek zawodowy.

Cele i zadania

- *Opracowała: Urszula Grzywalska, Dział Zagraniczny, kwiecień 2005*

Według tego związku koncepcja społeczeństwa opiera się na trzech zasadach:

- prymat jednostki i tego, co indywidualne;
- równość wszystkich istot ludzkich;
- popieranie indywidualnej wolności.

CGSLB określa się jako ruch, którego celem jest emancypacja osoby ludzkiej i jako nowoczesna manifestacja humanizmu. Jej podstawowym celem jest osiągnięcie liberalnego porządku społecznego.

Program i polityka

Wzywa do międzynarodowej solidarności pracowników, zwłaszcza firm międzynarodowych. Domaga się demokratyzacji struktur spółki, zastąpienia rady pracowniczej przez radę pracowników. Komitet spółki złożony z członków wyznaczonych przez zarząd i wyznaczonych przez radę pracowników, w równej liczbie, mógłby kierować spółką.